

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับบริบทสังคมวัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษา โดยศึกษาสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ผลกระทบที่เกิดจากการดื่ม ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการดื่มและช่วยจัดการกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และ การศึกษาเอกสาร ผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวน 50 คน ประกอบด้วยวัยรุ่น 17 คน และ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จำนวน 33 คน ครอบคลุมใน 4 กลุ่ม คือ ครอบครัว ครู ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยทำการศึกษาในชุมชนเมืองแห่งหนึ่งของจังหวัดขอนแก่น มีระยะเวลาในสนาม 19 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550-กุมภาพันธ์ 2552 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในชุมชนที่ศึกษา มี 3 ระบบ คือ ระบบสัญญาณเตือน ระบบเฝ้าระวังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและระบบการป้องกันเพื่อลดผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น กล่าวคือ 1) ระบบสัญญาณเตือน เป็นระบบที่คนในชุมชนคิดขึ้นจากประสบการณ์ การสังเกต การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อดูว่าวัยรุ่นคนใดที่จะก้าวเข้าสู่การดื่ม สามารถจำแนกสัญญาณเตือนได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยงต่อการดื่ม กลุ่มดื่ม และกลุ่มติดเหล้า 2) ระบบเฝ้าระวังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า ชุมชนมีระบบการเฝ้าระวังอยู่หลายระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ชุมชน บ้าน ระดับชุมชน ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับหน่วยบริการสุขภาพ และระดับโรงเรียน ซึ่งแต่ละองค์กรมีบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวังที่แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่และภารกิจ และ 3) ระบบการป้องกันเพื่อลดผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น คนในชุมชนมองเห็นข้อมูลปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ใช้เวทีประชาคมเป็นกลไกในการตั้งกฎระเบียบของตำบล โดยมีผู้นำชุมชนเป็นผู้รักษากฎระเบียบ มีอาสาสมัคร เช่น อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน แกนนำเยาวชน ร่วมสอดส่องดูแล

นอกจากนี้ผลการศึกษาช่วยให้เกิดความเข้าใจวิถีคิด พฤติกรรมของวัยรุ่น ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการดื่มและช่วยจัดการกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น และพบว่าวิธีการทำงานเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น คือ การค้นหาและนำใช้ข้อมูล การสร้างการมีส่วนร่วมจากทุนทางสังคมที่มีอยู่ การเปิดเวทีให้มีการพูดคุยเพื่อแก้ปัญหา และให้มีเจ้าภาพหลายฝ่ายทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครู ผู้ปกครอง เป็นต้น ร่วมทำงานที่เป็นไปตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กร

The objective of this ethnographic research was to analyze preventive methods used for alcohol consumption among adolescents according to roles that comply within a social-cultural context. The research studied adolescents' alcohol consumption patterns, effects of alcohol consumption, and factors influencing alternatives to deal with adolescents' alcohol consumption. Acquisition of data included participant observation, in-depth interviews, and focus group discussion. A total of 50 informants included 17 adolescents and 33 immediate community members who were knowledgeable about adolescents' alcohol consumption patterns. Those participated community members categorized into 4 groups: parents and family members, school teachers, community leaders, and public health officers. The study was conducted in Khon Kaen City and lasted for 19 months; from July 2007 to February 2009. Content analysis was employed as major method for data analysis.

The study found that preventive measures for alcohol consumption among adolescents are illustrated as the three synchronized systems: the warning system, the surveillance system for alcohol consumption, and the preventive system to reduce impacts of alcohol consumption. The warning system is defined through lessons learnt from experiences, observations in actual events related to alcohol consumption, and community forums to uncover the context of how adolescents started their drinking behavior. This warning system classifies the target population into at least three groups: the risk group, the drinking group, and the alcoholic group. The second system is the surveillance system for alcohol consumption comprises of processes at different levels according to people and organization involved: individual, family, neighborhood, school, community, sub-district administrative organization, to the community-health service-unit. Each organization has its own roles and functions in the surveillance system. The third system is the preventive system to reduce impacts of adolescents' alcohol consumption. This system needs active participation from the community members to share their views and to illustrate effective solutions for adolescents in their own community. Strategies should be developed as community rules and employed by the involving parties using their own community capital and resources. The community leaders, as regulators, should work in collaboratively with volunteers and youth group in employing all the three synchronized systems.

The results of the study illustrate world views of adolescents as well as involving others in the immediate community towards alcohol consumption. The study proposes that in order to deal with alcohol consumption among the adolescents, key actors, according to their roles and functions, should work in closed collaboration to establish community rules and regulations. Community strategies developed and employed should be accepted by all key actors; including Sub-district Administrative Organization, community leaders, public health officers, school teachers, youth group, or parents and family members.